

## **Remissvar – En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning**

### **Ärende**

Den nya kontrollförordningen (EU) 2017/625 träder i kraft i december 2019. Med anledning av detta har Näringsdepartementet tagit fram en promemoria med förslag till ändringar som anpassar förordningen till svensk lagstiftning. Danderyd kommun har valts ut som en remissinstans.

De flesta ändringarna som föreslås är språkliga eller avser förtydliganden av tidigare förordning. Den nya kontrollförordningen utökas även till att omfatta fler områden än den tidigare kontrollförordningen.

Den ändring som främst medför påverkan på kommunerna är möjligheten för regeringen att införa efterhandsdebitering av verksamheter. Förslaget har både för- och nackdelar och kan komma att påverkas av riskklassningen som för tillfället är under revidering.

Möjligheten för myndigheter att göra anonyma inköp via distanshandel införs också vilket vi ställer oss positivt till då utvecklingen av livsmedelshandel allt mer går mot att ske via e-handel och upptäckten av livsmedelsfusk försvåras om inte kommunen kan agera anonymt vid en kontroll.

Det ska även finnas ett system för rapportering av överträdelser av kontrollförordningen som inte ger repressalier för anmälaren. Det är en viktig bestämmelse som införs och miljö- och stadsbyggnadskontoret ställer sig positivt till den.

### **Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att anta miljö- och stadsbyggnadskontorets yttrande daterat 2019-03-25 och överlämna det till Näringsdepartementet som svar på remissen.

Alva Olofsson Nordin

## **Bakgrund**

Kontrollförordningen är det dokument som styr hur kontrollen av foder och livsmedel ska ske. Den tar upp hur kontrollen ska organiseras, vilket ansvar myndigheterna har, hur det ska debiteras och vilka påföljder som kan göras vid avvikelser. Den aktuella kontrollförordningen (EU-förordning 882/2006) kommer i december 2019 ersättas av en ny kontrollförordning (EU-förordning 2017/625).

Näringsdepartementet promemoria med förslag till ändringar som anpassar förordningen till svensk lagstiftning har skickats på remiss till bl.a. Danderyds kommun med anvisningar om att komma med ett yttrande.

Vissa av ändringarna i EU-förordningen är bara språkliga och handlar om omformuleringar eller textändringar. Begreppet ”offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet” införs och ersätter begreppet ”tillsyn” i livsmedelslagen. Begreppet kvarstår i miljöbalken.

Man har också utökat de områden som kontrollförordningen berör till att även omfatta skyddsåtgärder mot växtskadegörare, användning och försäljning av växtskyddsmedel, avsiktlig utsättning i miljön av genetiskt modifierade organismer för livsmedels- och foderproduktion samt animaliska biprodukter.

Vi kommer enbart att yttra oss om de ändringar som har någon eventuell påverkan på Danderyds kommun då många av ändringarna handlar om att förtydliga tidigare förordning.

## **Finansiering**

Den största förändringen som föreslås är att regeringen ska få möjlighet att bestämma om efterhandsdebitering. Motiveringen till förändringen är att en efterhandsdebitering stärker legitimiteten och tydliggör kopplingen mellan kontroll och avgift för företagen. Kontrolltiden kommer fortsättningsvis styras av riskklassificeringsmodellen.

## **Anonyma inköp**

I den nya kontrollförordningen har ett nytt stycke införts som möjliggör för myndigheterna att i vissa fall kunna göra anonyma inköp av produkter via distanshandel utan att avge avsikt. Motiveringen till förslaget är att det finns en risk att företag skickar så kallade ”golden samples” till myndigheten, medan gemeneman får en produkt som inte lever upp till de krav som ställs.

## **Rapporteringsystem för överträdelser**

Det ska finnas ett ändamålsenligt system för rapportering av överträdelser av kontrollförordningen och det ska gå att rapportera överträdelser utan repressalier. Motiveringen till förslaget är att myndigheten ska kunna upptäcka överträdelser och brister i den offentliga kontrollen och att

Alva Olofsson Nordin

personer ska kunna anmäla allvarliga händelser utan rädsla för påföljder.

### **Miljö- och stadsbyggnadskontorets yttrande**

#### **Finansiering**

Miljö- och stadsbyggnadskontoret anser att det både finns för- och nackdelar med en efterhandsdebitering. Kommissionens motivering till förslaget är högst aktuell och det är viktigt med en bra relation till företagarna och en tydlig koppling mellan kontroll och avgift för att stärka förtroendet för den offentliga kontrollen.

De nackdelar som finns är att den administrativa bördan ökar och en risk med större press från företagarna att kontrollerna ska vara korta. Det finns även en risk att företagarna inte förstår att det administrativa arbetet ingår i avgiften och tid kommer behöva läggas på informationsinsatser.

Den nya riskklassningen som för tillfället revideras kan även komma att påverka effekten av efterhandsdebitering då den kommer att påverka både kontrollfrekvensen och antalet timmar objekten har.

#### **Anonyma inköp**

Miljö- och stadsbyggnadskontoret ställer sig positivt till möjligheten till anonyma inköp. Livsmedelsbrott blir allt mer vanligt förekommande och e-handeln ökar. Att som myndighet kontakta en verksamhet och be om ett prov kommer förmodligen inte ha någon effekt, utan ett anonymt inköp behövs för att få den produkt som faktiskt säljs på marknaden.

Att köpa produkter anonymt handlar om dold myndighetsutövning och det är därför viktigt att införa en bestämmelse i lagen så att kontrollen av livsmedel och foder ligger i samtid med utvecklingen.

#### **Rapportering av överträdelser**

Införande av ett system för rapportering av överträdelser utan repressalier är ett viktigt system som miljö- och stadsbyggnadskontoret ställer sig positivt till.

Elisabeth Thelin  
Bygg- och miljödirektör

Alva Olofsson Nordin  
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Expedieras: Näringsdepartementet  
(inkl tjänsteutlåtande och bilagor)